

Tabela 1

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

STANDARD 1

Stworzenie planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego z uwzględnieniem praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny obejmuje zagadnienia
metodyczne dotyczące:

1.1 Celów opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych

CELE OGÓLNE:

- ✓ Stworzenie optymalnych warunków pobytu dzieciom przez organizację codziennej opieki zapewniającej respektowanie praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka i spełnianie podstawowych potrzeb życiowych – fizjologicznych, potrzeby bezpieczeństwa, potrzeby uwagi i szacunku
- ✓ Stworzenie warunków pobytu wspierających rozwój umiejętności samoregulacji i samodzielności dzieci w zakresie samoobsługi oraz w kontaktach społecznych
- ✓ Wspieranie rozwoju poznawczego, twórczego, umiejętności komunikacji oraz sprawności fizycznej przez stworzenie środowiska edukacyjnego umożliwiającego pełen i harmonijny rozwój

CELE SZCZEGÓŁOWE są realizowane w codziennej pracy instytucji i umożliwiają rozwój wiedzy, umiejętności i dyspozycji dzieci.

Cele szczegółowe są dopasowane do indywidualnych możliwości dzieci w grupie i dotyczą:

- *kształtowania samodzielności, poczucia świadomości ciała
- *kształtowania świadomości i umiejętności regulowania własnych potrzeb
- *rozwoju sprawności fizycznej, koordynacji ruchowej, integralności sensorycznej
- *kształtowania umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji u siebie i innych osób, samoregulacji emocjonalnej
- *kształtowania tożsamości, poczucia odrębności, świadomości własnego „ja”, świadomości swoich potrzeb
- *kształtowania uważności na inne dzieci i ich potrzeby;
- *kształtowania gotowości do porozumiewania się, umiejętności komunikacyjnych i językowych
- *kształtowania gotowości do poznawania świata, ciekawości, wytrwałości

- *rozwoju umiejętności utrzymywania wspólnego pola zainteresowania i uwagi
- *rozwijania i poszerzanie wiedzy i rozumienia otaczającego świata

2. Metody pracy z dziećmi

W ZŻiKD praca z dziećmi realizowana jest na podstawie przestrzegania następujących zasad i metod postępowania wychowawczego w okresie niemowlęcym i ponimowlęcym:

- ✓ Zasada bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego, zdrowotnego
- ✓ Zasada indywidualizacji realizowana metodami:
 - metoda dowolności
 - metoda stopniowania trudności
 - metoda zgromadzania
- ✓ Zasada konkretności
- ✓ Zasada akceptacji i dobrego kontaktu z dzieckiem można osiągnąć następującymi metodami:
 - metoda zabaw kontaktowych
 - metoda aprobaty i pochwały
 - metoda zapobiegania, unikania konfliktów i rozwiązywania ich
 - metoda sukcesu
- ✓ Zasada konsekwentnego postępowania
- ✓ Zasada aktywizacji realizowana metodami:
 - metoda budzenia aktywności
 - metoda przemienności zabawy

Opiekun w/w zasady i metody zna i wykorzystuje w pracy z dziećmi.

W ZŻiKD w oddziale Żłobka Nr 1,3,4,5,6,7,8 dzieci bawią się w grupach rozwojowych dostosowanych do wieku dziecka.

W oddziale Żłobka Nr 2, 9 oraz w Klubie dziecięcym dzieci bawią się w grupach zróżnicowanych wiekowo.

Opiekunowie opracowując Plan OWE uwzględniają także działania dla dzieci o specjalnych potrzebach.

Czynniki warunkujące powodzenie w pracy z dziećmi:

- 1| Charakter relacji z dziećmi – relacje są pełne szacunku, responsywne i wzajemne, co sprzyja stwarzaniu ciepłej i domowej atmosfery.
Dziećmi zajmują się stali opiekunowie co gwarantuje u dzieci poczucie bezpieczeństwa, stabilności i dobre samopoczucie.
Nabyte umiejętności w instytucji opieki powinny być praktykowane w domu, dlatego kluczowa jest współpraca z rodzicami /opiekunami dziecka, która ma wpływ na pogłębianie relacji oraz ciągłość opieki.
- 2| Opiekun(ka) towarzyszy dzieciom podczas eksploracji środowiska, jest w pobliżu miejsca, gdzie dzieci się bawią.
- 3| Aktywne słuchanie i komunikacja – przejawia się poprzez komentowanie przez opiekuna zaobserwowanych działań dziecka, wyrażanie zainteresowania działaniami dziecka.
- 4| Włączanie się do zabawy dzieci, jeśli tego potrzebują lub wyłączanie się z zabawy, jeśli obecność dorosłego nie jest niezbędna.

5|Dostarczanie materiałów, przedmiotów i narzędzi, które mogą rozwijać i wzbogacać aktywności i zabawy dzieci.

Opiekun może zacząć bawić się równolegle tymi przedmiotami, tak by dziecko mogło obserwować jego/jej działania;

Nie ponagla się dziecka do użycia nowych materiałów. Dziecko samo decyduje, kiedy i jak je wykorzysta.

6|Pomaganie dzieciom w zrozumieniu świata – opisywanie jak działa to, co robią, jakie są obserwowane zależności, łączenie przyczyny i skutku, pokazywanie chronologii wydarzeń, przewidywanie.

3.Harmonogram dnia obejmują stałe i zmienne elementy dnia.

Podstawą organizacji trybu życia dzieci w poszczególnych grupach wiekowych stanowią:

1. wiek i rozwój dziecka
2. rytm snu i czuwania uzgodnione z rytmem karmienia
3. godziny zabaw oraz ich kolejność – zabawowe aktywności edukacyjne
4. czynności pielęgnacyjne oraz zaspokajanie potrzeb fizjologicznych.

Harmonogram dnia dostępny jest dla rodziców/opiekunów prawnych w placówce na tablicy informacyjnej i na stronie internetowej (Regulamin Porządkowy).

Czynności higieniczne/pielęgnacyjne wykonywane są w zależności od indywidualnych potrzeb dziecka np. zmiana pieluszek, mycie dziecka.

Przewijanie odbywa się bez pośpiechu, w kontakcie z dzieckiem i z delikatnością.

Dzieci starsze, które korzystają z nocnika, przypomina się o możliwości skorzystania z toalety.

Odpoczynek.

Każdego dnia w harmonogramie dla całej grupy jest przewidziany czas na odpoczynek.

W grupie niemowlęcej odpoczynek jest według potrzeb małego dziecka.

Niemowlaki układane są do łóżeczek.

Dzieci starsze w trakcie pobytu w instytucji mają możliwość odpoczynku, wtedy, kiedy tego potrzebują w wyznaczonej strefie wyciszenia / relaksu – materace, pufy.

Dzieci starsze po obiedzie odpoczywają na leżakach.

Harmonogram dnia żłobka /klubu dziecięcego jest stały i przewidywalny dla wszystkich dzieci.

4.Planowane aktywności

Aktywności dzieci to przede wszystkim sytuacje, które powtarzają się codziennie podczas pobytu w żłobku /klubie.

Wpływają na rozwój osobowości jednostki, rozwój umiejętności społecznych i emocjonalnych oraz stanowią zasoby ważne dla rozwoju kompetencji małego dziecka.

Podstawową formą aktywności małego dziecka jest **ZABAWA**, która dostarcza dziecku radość i przyjemność.

Poprzez zabawę dzieci dokonują obserwacji, eksperymentują i uczą się zasad panujących w społeczności.

W grupie dzieci uczą się regulować swoje emocje, a także brać pod uwagę punkt widzenia innych.

Zabawa zaspakaja potrzebę przynależności i wzmacnia pozytywną atmosferę emocjonalną.

W Zespole Żłobka i Klubie Dziecięcym realizowane są następujące zabawowe aktywności edukacyjne:

- strefa zabaw ruchowych,
- strefa relaksu/wyciszenia,
- strefa zabaw konstrukcyjnych
- strefa zabaw plastycznych
- strefa zabaw z wodą i piaskiem
- strefa zabaw tematycznych
- strefa zabaw muzycznych
- strefa do oglądania i wspólnego czytania książeczek

Aktywności są modyfikowane w zależności od wieku dziecka, potencjału rozwojowego dziecka, potrzeb, zainteresowań.

1.2 Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych obejmuje:

1.Specyfika instytucji opieki /przestrzeń, lokalizacja, zasoby/- Wizytówka

2.Akceptacja Planu OWE w oddziałach żłobka i klubie dziecięcym
przez Dyrektora ZZiKD na podstawie udzielone pełnomocnictwa przez
Prezydenta Miasta Sosnowiec

STANDARD 2**Określenie zasad, procedur i programów dotyczących organizacji pracy personelu**

W Zespole Żłobka i Klubie Dziecięcym opracowane są następujące procedury:

- 2.1 Procedura wejść osób z zewnątrz
- 2.2 Procedura przyjmowania i wydawania dziecka
- 2.3 Procedura wystąpienia objawów chorobowych
- 2.4 Procedura adaptacji dziecka

Organizacja przestrzeni w żłobkach /klubie**2.5 Przestrzeń instytucji**

Wyposażenie żłobka /klubu posiada wymagane atesty i certyfikaty.

Pomoc dydaktyczne są bezpieczne i dostosowane do wieku dziecka.

Bezpieczeństwo fizyczne, psychiczne i zdrowotne jest przestrzegane.

W instytucji opieki przestrzeń dla dzieci jest zorganizowana w sposób umożliwiający im zabawę w różnicowany sposób oraz dający możliwości relaksu.

Są wydzielone różne strefy aktywności, wśród których dzieci mogą swobodnie się przemieszczać.

Strefy aktywności pozwalają dziecku na eksplorację, aktywność ruchową, doznania sensoryczne oraz twórcze.

Zaaranżowana przestrzeń w ZŻiKD pozwala na rozwój procesów poznawczych, wyzwala samodzielność, kreatywność i wspiera zainteresowania oraz potrzeby dziecka.

2.5 Zapewnione są warunki do swobodnego poruszania się dzieci**SALE ZABAW**

Układ mebli w pomieszczeniach żłobka /klubu umożliwia rozdzielanie miejsc na różne aktywności:

- zabawy pobudzające tj. zabawy ruchowe, zabawy przy muzyce,
- zabaw wyciszające: odpoczynek/ relaks, czytania itd.

Meble są mobilne i pozwalają wyodrębnić mniejsze przestrzenie.

Okna są na wysokości wzroku dzieci.

Półki i lustra są na wysokości wzroku dzieci w żłobkach i klubie.

Materiały edukacyjne i zabawki do użytku dzieci znajdują się w ich zasięgu w przezroczystych pojemnikach.

Każda Sala zabaw posiada wydzieloną strefę na odpoczynek /relaks, która jest połączona ze strefą czytania, wyposażona w książeczki oraz miękkie poduchy, pufy.

2.6 Zapewnione są warunki do odpoczynku dzieci

SYPIALNIA

Czynność ta jest ważna dla zdrowia fizycznego i psychicznego.

W ŻO/8 i Klubie dziecięcym nr 1 sypialnia nie jest oddzielnym pomieszczeniem, rozkładane są codziennie leżaczki do spania, a rolety wykorzystywane są do przyciemnienia przestrzeni.

W pozostałych instytucjach opieki są odrębne pomieszczenia przeznaczone na Sypialnię z roletami.

2.7 Zapewnione są warunki do zachowania intymności podczas czynności higienicznych dzieci

ŁAZIENKA

Miejsce do czynności toaletowych zapewnia dzieciom intymność i jest dostępne dla personelu. Zapewnia dzieciom poczucie prywatności adekwatne do ich samodzielności w czynnościach higienicznych i zgodnie z ich potrzebami. Dzieci przebierane są w łazience.

Jeśli nie ma możliwości odseparowania dziecka na czas przebierania, to dbamy o to, żeby przebieranie odbywało się w sposób uniemożliwiający ingerencję w to innym dzieciom.

Łazienki są dostosowane do dzieci, tak by mogły samodzielnie z niej korzystać (w zakresie swoich kompetencji).

Dzięki temu szanowane jest ich prawo do prywatności i wspomagany proces usamodzielniania.

W łazienkach ZŻiKD są zapewnione:

- stabilne, nieślizgające się podesty dla dzieci;
- nakładki na sedesy;
- ręczniki w zasięgu dzieci (nisko)
- lustra przy umywalkach

2.8 Zapewnione są warunki do rozwijania samodzielności dzieci w czasie posiłków

JADALNIA / przestrzeń związana z posiłkami

Podłogi są zmywalne, co umożliwia dzieciom podczas posiłków ćwiczenia samodzielności.

Woda do picia i kubeczki znajdują się w zasięgu wzroku dzieci.

Układ stolików, przy których dzieci jedzą umożliwia im wzajemną obserwację i relację ze sobą.

Dzieci widzą co im się nakłada (pojemniki z jedzeniem, waza z zupą, dzbanki z piciem są w zasięgu wzroku dzieci).

Dzieci wraz z wiekiem mają stopniowo coraz więcej możliwości samodzielnego nakładania sobie elementów posiłku na talerz – śniadanie I, śniadanie II, obiad, podwieczorek oraz podczas organizowanych zajęć edukacyjnych dotyczących – „Zdrowego odżywiania”.

2.9 Zapewnione są warunki do artystycznej ekspresji dzieci

PRZESRTRZEŃ DO EKSPRESJI ARTYSTYCZNEJ I DZIAŁAŃ SENSORYCZNYCH.

W żłobku/klubie jest wydzielona strefa do w/w działań.

Dzieci korzystają z bezpiecznych pomocy dydaktycznych z atestem dostosowanych do wieku.

Wodny stół umożliwia zabawę z wodą – przelewanie, łowienie rybek.

Zapewnione są warunki do aktywności edukacyjnych dzieci umożliwiających im poznawanie świata –ścieżki sensoryczne.

Dzieci doświadczają sensorycznie, dlatego dodanie elementów stymulujących sensorycznie wzbudza ich ciekawość i zachęca do eksploracji.

2.10 Zapewnione są warunki do kontaktu dzieci z naturą

1. Możliwość zabawy i codziennego pobytu na świeżym powietrzu w kontakcie z naturą

Ogród / plac zabaw pozwala na swobodny ruch, kontakt z przyrodą, rozwijanie odwagi i sprawności fizycznej.

Przestrzeń zewnętrzna w ZŻiKD oferuje:

zróżnicowane powierzchnie – trawa, piasek, ziemia – do chodzenia, biegania, czworakowania

przestrzeń do zabaw ruchowych – miejsca do biegania, kopania piłki, jazdy na jeźdźnikach

możliwość manipulowania naturalnymi materiałami – piaskownica, miejsce na przelewanie wody; kuchnia błotna

elementy stymulujące zmysły – rabatki z pachnącymi ziołami, krzewy o różnych fakturach liści, karmnik dla ptaków

strefę ciszy – ławeczki, stoliki w zacisznym miejscu, domek tipi do odpoczynku, czytania.

2. Obecność elementów naturalnych wewnątrz budynku,

- ustawienie bezpiecznych dla dzieci gatunków roślin – o różnorodnych fakturach, kolorach, zapachach i umożliwienie dzieciom wspólnej ich pielęgnacji

- używanie naturalnych materiałów z drewna (meble, podłogi, elementy dekoracyjne z drewna wprowadzają ciepło, przytulność, kojarzą się z domem);

- urządzenie kącików sensorycznych – są pojemniki z piaskiem, ryżem, masą solną, wodą, które dzieci mogą przesypywać, przelewać, dotykać pod kontrolą Opiekuna.

- wykorzystanie naturalnego światła – duże okna, przeszklone drzwi, świetliki dają poczucie kontaktu z zewnątrz, zmieniającą się pogodą, porami dnia.

Kontakt z naturalnymi materiałami pod kontrolą Opiekuna „Jeden na Jeden”

Wykorzystywane naturalne materiały stymulują zmysły dzieci, są okazją do obserwacji zmian eksperymentowania budują szacunek i wzbudzają zaciekawienie światem przyrody.

2.11 Zapewnione są warunki do aktywności edukacyjnych dzieci umożliwiających im poznawanie świata

Sprzęt i materiały są swobodnie dostępne i otwarte, aby wyzwalać wyzwania, wspierać zainteresowania i potrzeby dzieci oraz poszerzać ich myślenie i możliwości.

Dzieci mogą doświadczać, bawić, uczyć od siebie i eksperymentować.

Zabawki i przedmioty są łatwo dostępne dla dzieci w przenośnych koszach na zabawki i pojemnikach z tworzywa (oznaczonych w sposób zrozumiały dla dzieci).

W pomieszczeniu, gdzie bawią się dzieci, znajdują się np.:

- zestaw dużych elementów do tworzenia konstrukcji, torów przeszkód (piankowe klocki, tunel)

- chusta Klanzy

- pchacz do popychania, wózki i zabawki do ciągnięcia

- piłki i inne miękkie przedmioty do rzucania lub turlania;

- piko, foremki, sortery, labirynty przestrzenne

- klocki z tworzywa sztucznego lub drewniane;

- różne samochody

- wózki lub pojemniki umożliwiające przewożenie/przesuwanie różnych przedmiotów

- lalki, łożeczka, wózki, kocyki

- pacynki, pudełko/worek czarodziejski

- figurki zwierząt

- książeczki, pufy

- puzzle, układanki

- pomoce sensoryczne

- pojemniki z pokrywkami oznaczone

- akcesoria codziennego użytku w kącikach tematycznych (np. łyżki plastikowe, drewniane, kubeczki, talerzyki).

Tabela 1

OBSZAR WSPÓŁPRACY PERSONELU Z RODZICAMI

STANDARD 3

Określenie zasad i procedur służących zapewnieniu efektywnej komunikacji z rodzicami, mającej na celu współdziałanie w zakresie najlepszego interesu dziecka

3.1 Stworzony jest dokument, w którym określone są prawa i obowiązki rodziców oraz instytucji opieki, które są zawarte w Regulaminie Organizacyjnym instytucji opieki oraz w Regulaminie Porządkowym Zespołu Żłobka i Klubu Dziecięcego.

3.2 Określony jest sposób zbierania przez personel informacji dotyczących istotnych potrzeb, preferencji, nawyków i umiejętności dzieci

W ZŻiKD jest Ankieta dla dzieci nowoprzyjętych w celu zbierania informacji na temat potrzeb, preferencji, nawyków i umiejętności dzieci

3.3 Określone są zasady bieżącej komunikacji z rodzicami

KOMUNIKACJA Z RODZICAMI /OPIEKUNAMI PRAWNYMI

-Zasady współpracy i komunikacji określa Procedura przekazywania informacji w relacjach rodzice /opiekunowie prawni –pracownik w ZŻiKD

Zespół Żłobka i Klubów Dziecięcych udostępnia rodzicom/opiekunom na tablicy następujące informacje :

- godziny otwarcia instytucji opieki;
- statut
- regulamin porządkowy
- kontakt do kierownika /dyrekcji;
- numery alarmowe;
- ramowy rozkład dnia/harmonogram dnia;
- informacje dotyczące realizowanego Planu OWE;
- informacja dotycząca zapobiegania przemocy;
- informacja dotycząca procedury uwag, wniosków i skarg;
- ogłoszenia bieżące dla rodziców;
- prace dzieci.

Informacje bieżące na temat funkcjonowania ZŻiKD są także dostępne dla rodziców /opiekunów prawnych na stronie internetowej.

3.4 Określony jest system zgłaszania i rozpatrywania uwag, wniosków i skarg rodziców

- Procedura zgłaszania skarg i wniosków

Rodzice/opiekunowie prawni dzieci uczęszczających do ZŻiKD mogą zgłaszać swoje wątpliwości i niezadowolenie zgodnie z procedurą.

- Ankieta badająca satysfakcję rodziców /opiekunów prawnych

ZŻiKD od kilku lat przeprowadza ankietę wśród rodziców zgodnie z opracowaną procedurą. Jest to bezcenna technika badawcza i narzędzie ewaluacji pracy naszej instytucji opieki. W/w technika pozwala nam poznać opinie rodziców oraz zidentyfikować mocne strony i obszary które wymagają poprawy.

Ankieta jest anonimowa i zawiera pytania dotyczące funkcjonowania instytucji, takich jak:

- zadowolenia ze świadczenia usług
- jakość opieki i wsparcia rozwoju dzieci;
- kompetencje, zaangażowanie i podejście personelu;
- komunikacja z rodzicami, dostępność informacji;
- organizacja pracy instytucji, godziny otwarcia, wyposażenie;
- czystość, estetyka pomieszczeń;
- jakość wyżywienia;
- ogólne zadowolenie z usług instytucji.

Wyniki ankiet są analizowane przez Dyрекcję i kadrę kierowniczą i wszelkie zmiany są przekazywane rodzicom wraz z informacją o planowanych działaniach doskonalących pracę instytucji.

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

STANDARD 4

Respektowanie praw dzieci w codziennej pracy instytucji opieki

OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

4.1 Instytucja opieki stwarza dzieciom warunki do odpoczynku w pomieszczeniu w dwóch różnych formach (w szczególności: odpoczynek na leżaczkach, cicha aktywność na dywanie)

Każdego dnia w harmonogramie żłobka /klubu dla całej grupy (wszystkich grup) jest przewidziany czas na odpoczynek.

W grupie najmłodszej –Gr I dzieci w okresie niemowlęcym regulują odpoczynek według indywidualnej potrzeby snu.

Natomiast dzieci powyżej 1 rż układane są do snu zgodnie z ramowym planem dnia.

Placówka zapewnia także dzieciom możliwość odpoczynku poza porami określonych drzemek poprzez stworzenie strefy wyciszenia - maty, pufy.

4.2 Zespół Żłobka i Klubów Dziecięcych ma spisaną listę działań personelu wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych (mycie rąk, toaleta, zmiana pieluchy i inne)

4.3 Minimum raz w roku personel dokonuje samooceny działań wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych w sposób ustalony przez instytucję opieki, a wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane

Każda osoba z personelu dokonuje 1 raz w roku analizy swoich działań w sierpniu danego roku w zakresie wspierania autonomii dziecka podczas czynności higienicznych.

Samoocena uwzględniona jest w rocznym planie doskonalenia zawodowego personelu.

Wnioski są dokumentowane z tej analizy i są niezbędne do autoewaluacji i planowania organizacji pracy żłobka/klubu.

4.4 Zespół Żłobka i Klubów Dziecięcych ma spisaną listę działań personelu wspierające samodzielność dziecka podczas spożywania posiłków.

4.5 Personel dokonuje, minimum raz w roku, samooceny działań wspierających autonomię dziecka podczas posiłków, a wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane

Każda osoba z personelu dokonuje 1 raz w roku analizy swoich działań w sierpniu danego roku w zakresie wspierania autonomii dziecka podczas posiłków, zwracając szczególnie uwagę na sytuacje, w których te działania są trudne.

Samoocena uwzględniona jest w rocznym planie doskonalenia zawodowego personelu. Wnioski są dokumentowane z tej analizy i są niezbędne do autoewaluacji i planowania organizacji pracy żłobka/klubu.

STANDARD 5

Budowanie przez personel bezpiecznych, opartych na szacunku relacji z dziećmi.

5.1 Zespół Żłobka i Klubów Dziecięcych ma spisaną Listę działań personelu sprzyjających budowaniu bezpiecznych, opartych na szacunku relacji z dzieckiem oraz w zakresie wspomagania zabawy dzieci

5.2 Minimum raz w roku personel dokonuje samooceny zadań dotyczących interakcji z dziećmi w sposób ustalony przez instytucję opieki, a wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane

Każda osoba z personelu dokonuje 1 raz w roku analizy swoich działań w sierpniu danego roku w zakresie interakcji z dziećmi zwracając szczególnie uwagę na sytuacje, w których te działania są trudne. Samoocena uwzględniona jest w rocznym planie doskonalenia zawodowego personelu.

Wnioski są dokumentowane z tej analizy i są niezbędne do autoewaluacji i planowania organizacji pracy żłobka/klubu.

Tabela 2
OBSZAR PRACY Z DZIEĆMI

<u>STANDARD 6</u> Wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby	WSKAZÓWKI METODYCZNE	DZIAŁANIA PERSONELU ZACHĘCAJĄCE DZIECI DO:
6.1 Kształtujące poczucie przynależności	- podział sali na kilka stref wyposażonych w zróżnicowane zabawki i materiały, w których dzieci mogą podejmować różnorodne działania dostosowane do ich wieku i potrzeb rozwojowych - zorganizowanie przestrzeni w sposób umożliwiający jej przekształcanie w odpowiedzi na aktualne zainteresowania dzieci (m.in. niskie regały oddzielające przestrzeń możliwe do przesuwania lub duże klocki oddzielające sfery aktywności)	-Strefa wyciszenia/relaksu -Strefa oglądania i czytania książeczek przez opiekuna -Strefa aktywności ruchowej - Kącik lali - Kącik kuchenny - Kącik prania i prasowania - Kącik lekarski - Kącik fryzjerski - Kącik majsterkowicza - Kącik sklepowy
	2 Personel w relacjach z dziećmi stwarza sytuacje, w których mają dzieci możliwość budowania poczucia przynależności do grupy, m.in. poprzez: - rytuały codziennego przywitania - wspólnie realizowany harmonogram dnia, z powtarzającymi się zabawami integrującymi dzieci - aranżowanie wspólnych zabaw w kąciach tematycznych - włączenie dzieci w dekorowanie sali - stwarzanie możliwości naśladowania innych dzieci i zabaw równoległych - modelowanie społecznych interakcji podczas zabaw z dziećmi, w których uczestniczy - zabawy dydaktyczne wpływające na relacje społeczne, postawy, zachowania, emocje - zwracanie uwagi na sygnały zainteresowania dziecka innymi dziećmi i wspieranie nawiązywanie relacji między dziećmi; - wykorzystywanie wiedzy	-Rytuały codziennego przywitania np. piosenka „Wszyscy są”; Witaj ...jak się masz”, „Na powitanie” itp. - Plan dnia przedstawiony dla dzieci w formie obrazków - Zabawy ruchowe *ćwiczenia w chodzeniu *ćwiczenia we wspinaniu *ćwiczenia w rzucie - Zabawy orientacyjno-porządkowe - Zabawy ruchowo-naśladowcze - Zabawy ruchowe ze śpiewem - Zabawy manipulacyjno-konstrukcyjne - Zabawy tematyczne - Zabawy dydaktyczne *ćwiczenia artykulacyjne *ćwiczenia oddechowe *ćwiczenia słuchowe - Zabawy twórcze

	o zainteresowaniach i temperamencie dzieci	
6.2 Rozwój autonomii dziecka przez:	Wspieranie rozwoju autonomii dzieci realizowane za pomocą np.: - aranżacji przestrzeni tak, żeby dzieci mogły się samodzielnie bawić - dawania dzieciom prawa do decydowania, czy chcą się bawić z innymi dziećmi i szanowania ich wyborów. - dawania dzieciom prawa do decydowania, czy chcą się dzielić zabawkami i szanowania ich wyborów; - zostawiania dziecku czasu na samodzielnie wykonanie jakiejś czynności, np. przy ubieraniu się, lub aranżacji kącika zabaw - umożliwiania dzieciom w zabawie podejmowanie różnych ról - stwarzania możliwości dzieciom pomagania innym dzieciom - wspierania samodzielnego rozwiązywania konfliktów między sobą; - udzielania dzieciom wsparcia w rozwiązywaniu konfliktów, jeśli same nie potrafią znaleźć rozwiązania problemu (wskazane jest, aby osoby z personelu miały wspólną strategię wspierania dzieci w sytuacjach konfliktów- Zasada konsekwentnego postępowania	Organizacja zabaw indywidualnych dawanie dzieciom możliwości decydowania, z kim chcą się bawić, samemu pozostając w pobliżu; Kształtowanie sprawności, nawyków, przyzwyczajzeń, sprawczości i samodzielności Przestrzeganie: Zasady indywidualizacji realizowanej poprzez: -metodę dowolności -metodę stopniowa trudności -metodę rozgromadzania Zasada aktywizacji: Metoda budzenia i rozwoju aktywności Zasada akceptacji i dobrego kontaktu z dzieckiem: -metoda aprobaty i pochwały -metoda zapobiegania i unikania konfliktów i rozwiązywania ich -metoda sukcesu Zasada konsekwentnego postępowania
6.3 Zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie	Rozwój kompetencji społecznych poprzez: - dawanie dzieciom wskazówek, jak ze sobą współpracować - dawanie dzieciom możliwości decydowania, z kim chcą się bawić, samemu pozostając w pobliżu; - dawanie wskazówek, jak dziecko może się zachować w konkretnej sytuacji, a nie czego ma nie robić (koncentracja na komunikatach korygujących pozytywnych); - wprowadzanie zasad	Zabawy ruchowo-naśladowcze Zabawy ruchowe ze śpiewem Zabawy manipulacyjno-konstrukcyjne Zabawy tematyczne Zabawy dydaktyczne Zabawy twórcze Zasady współpracy dla dzieci przedstawione w formie obrazków.

	funkcjonowania dzieci w grupie i wyjaśnianie dzieciom ich znaczenia	
6.4 Celebrowanie świąt i innych ważnych wydarzeń w żłobku/klubie dziecięcym	Celebrowanie zwyczajów i świąt oraz ważnych dla dzieci dni buduje ich samoświadomość jako ważnej jednostki w społeczności.	Celebrowanie dotyczy spraw bliskich najmłodszym dzieciom, takich jak -URODZINY -śpiewanie piosenki „Sto lat” prosty zwyczaj /rytuał świętowania w grupie urodzin, taki sam dla każdego dziecka; MIKOŁAJ – zabawa z Mikołajem DZIEŃ BABCI, DZIEŃ DZIADKA -wykonanie z pomocą Opiekuna – laurki, nauka wierszyka oraz piosenki w grupach starszych -BAL KARNAWAŁOWY – przebieranie się w stroje karnawałowe -DZIEŃ DZIECKA – organizacja aktywności zabawowych w placówce lub na świeżym powietrzu
<u>STANDARD 7</u> Zapewnienie dzieciom warunków do poznawania i doświadczania otaczającego świata 7.1 Wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci Rozwój poznawczy dzieci	Personel wspiera dzieci w poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata poprzez np.: - zapewnienie dzieciom możliwości działania zarówno indywidualnie, jak i w małych grupkach czy w całej grupie - umożliwienie dzieciom zabaw w różnorodnych kąciach tematycznych uzupełnianych regularnie (np. raz na 7–10 dni) o nowe materiały, zabawki - modyfikowanie tematyki kąciaków zgodnie ze zmieniającymi się zainteresowaniami dzieci i ich aktualnymi potrzebami - zapewnienie, że dziecko decyduje, czym i w jaki sposób - stwarzanie możliwości dzieciom, żeby mogły brać udział w zajęciach zorganizowanych, ale nie naleganie na ich udział - organizowanie zabaw bazujących na bezpośrednim doświadczaniu i zabawie dzieci (np. poprzez udostępnianie im przedmiotów	Zabawy dydaktyczne rozwijające procesy psychiczne: -poznawcze -pobudzeniowe -wykonawcze Formy pracy: - Indywidualna - grupowa - Rozbudzanie ciekawości poznawczej Zabawy tematyczne Podmiotowe traktowanie Zachęcanie, mobilizowanie do aktywności zabawowych Eksploracja dotyczy: badać -odkrywać- poszukiwać

	codziennego użytku, którymi mogą manipulować) - dostosowanie czasu trwania zabaw do możliwości dzieci - dostosowanie tematyki organizowanych zabaw do aktualnych zainteresowań dzieci - inspirowanie dzieci do poszerzania swojej wiedzy i umiejętności; - stwarzanie dzieciom możliwości mierzenia się z trudnościami, nowościami w relacjach z innymi dziećmi/ przedmiotami/ - stwarzanie dzieciom warunków i dawanie im czasu na eksperymentowanie oraz uczenie się na błędach - zapewnienie dzieciom dostępu do materiałów wzbudzających ich ciekawość świata raz materiałów naturalnych bezpiecznych. -zapewnienie dzieciom możliwości eksplorowania najbliższego otoczenia placówki -zapewnienie dzieciom warunków do obserwowania zmian zachodzących w przyrodzie	Czas trwania zabawy Zainteresowania dzieci, potrzeby dzieci Kształtowanie umiejętności życiowych: -radzenia sobie w nowych trudnych sytuacjach, -pokonywania przeszkód, -umiejętności interpersonalne: * komunikacja werbalna, *niewerbalna, *współpraca, *współdziałania, *asertywność Eksperymenty, Badania Kontakt z naturą –zabawy z uwzględnieniem bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i zdrowotnego Zabawy na świeżym powietrzu Zabawy ogrodnicze –uprawa warzyw i sadzenie ziół, podlewanie, pielęgnowanie
7.2 Aktywności dzieci sprzyjających rozwojowi myślenia przyczynowo-skutkowego	-wprawianie w ruch przedmiotów; -manipulacje światłem; -czynności odwracalne -czynności nieodwracalne	Działania personelu kształtujące u dzieci umiejętności obserwacji i doświadczania Samochody, piłki, bąki umożliwianie zabawy przedmiotami wydającymi różne dźwięki; Zabawki świetlne – świecąca ośmiornica, żółw, latarki, pomoce dydaktyczne z atestem. Pudełko z klockami, auto z przyczepą –wyjmowanie i wkładanie, „jest –nie ma”, pakowanie, przenoszenie umożliwianie zabawy w odkrywanie i znajdowanie; Papier, bibuła -zgniatanie i darcie.

	-budowanie i burzenie -rozciąganie	Zabawy z lodem –eksperymenty Klocki – zabawy konstrukcyjne Gąsienica spacerowa w celu umożliwiania dzieciom eksplorowania natury i terenu na zewnątrz budynku.
7.3 Używania przez personel określić dla cech przedmiotów	-opisywanie doświadczeń dzieci, tego co widzą, słyszą i czym się bawią, -określanie i porównywanie przedmiotów w otoczeniu:	Zabawy angażujące zmysł wzroku, słuchu i dotyku Zabawy dydaktyczne rozróżniające cechy przedmiotów: -porównywanie, np. mały-duży, szybki-wolny,
7.4 Używania określić przestrzennych,	-poszukiwanie ukrytych przedmiotów -zabawy ruchowe na torze przeszkód -układanie układanek, puzzli, klocków.	Wyspa skarbów Na półce Pod stołem Za krzesłem
<u>STANDARD 8</u> Tworzenie dzieciom środowiska sprzyjającego mówieniu, słuchaniu i porozumiewaniu się 8.1 Aktywności wspierające u dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się, z uwzględnieniem: 1 mówienia do dzieci; 2 aktywnego słuchania dzieci; 3 wzbogacania słownictwa dzieci	Rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania poprzez: - dostosowywanie złożoności własnych wypowiedzi do poziomu komunikacji dziecka i nie infantylizowanie swojej komunikacji z dziećmi - obserwowanie i odpowiadanie na werbalne i niewerbalne komunikaty płynące od dzieci - używanie pytań zarówno otwartych, jak i zamkniętych, na które dzieci mogą dać krótką odpowiedź - używanie pytań rozszerzających lub inicjujących rozmowę w sposób budzący zainteresowanie albo działanie dziecka - czekanie na odpowiedź dziecka (werbalną lub niewerbalną), zanim przejdzie się do następnych pytań lub komentarzy - stosowanie różnorodnych form wypowiedzi (pytania, zdania twierdzące, wykrzyknikowe itd.)	Aktywności obejmujące: 1./rozmowy z dziećmi - częste rozmawianie z dziećmi - rozmawianie z wykorzystaniem pacynek 2/komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem -towarzystwo dzieciom, kiedy coś ustalają między sobą -rozmowy z dziećmi na temat, co jest aktualnie przedmiotem uwagi - wspieranie komunikowania się dzieci ze sobą oraz personelem poprzez zabawy tematyczne – kącik fryzjerski, sklepowy, lekarski itp. - dopytywanie dzieci o ich potrzeby w czasie pobytu dziecka w instytucji opieki np. toaleta, jedzenie, picie. 3/ aktywny udział dzieci we wspólnym słuchaniu: - tekstów, utworów , książek – <u>Strefa czytelnicza</u>

	- stosowanie wyjaśnień, aby pomóc dziecku zrozumieć dane zjawisko - rozszerzanie języka i słownictwa dzieci, za pomocą określeń opisujących dane zjawisko, sytuację czy przedmiot i łącząc je ze słowami, które dziecko zna - wypowiadanie się pełnymi, choć krótkimi zdaniami - rozwijanie rozmowy, utrzymującej dłużej uwagę dzieci przy danym temacie - angażowanie dziecka w słowną interakcję opartą zarówno na wspólnie dzielonym doświadczeniu, jak i osobistych doświadczeniach dziecka - wyraźne artykułowanie, modelowanie głosu, żeby wzmocnić zaangażowanie dzieci w rozmowę - używanie różnych słów z różnych kategorii (przedmioty, działania, uczucia, funkcje) - częste stwarzanie dzieciom okazji do wspólnego czytania książek, oglądania ilustracji podczas czytania - zachęcanie dzieci do aktywności takich, jak: przewracanie kartek, zadawanie pytań, odpowiadanie na pytania, podążanie za rymami, powtarzanie znanych fragmentów; - pokazywanie i opisywanie ilustracji w książkach, zachęcanie do rozmowy na temat treści i ilustracji - stwarzanie dzieciom okazji do samodzielnego oglądania książek - opowiadanie dzieciom różnych historii i bajek - objaśnianie znaczenia nowych słów przy wykorzystaniu gestów i mimiki; - stosowanie uproszczeń (ale nie języka „dziecinnego”) w kontaktach z dziećmi jeszcze nie mówiącymi lub zaczynającymi mówić, używanie krótkich zdań.	- zachęcanie dzieci do aktywnego udziału we wspólnym słuchaniu tekstów, utworów literatury dziecięcej. - kultywowanie rytuałów w ciągu dnia czytania ulubiona książka, rymowanki - opowiadanie książek z obrazkami np. Pokaż, gdzie jest? lub wykonaj dany gest na podstawie treści książki
--	--	---

STANDARD 9

Kształtowanie otoczenia umożliwiającego rozwój sprawności fizycznej dzieci oraz angażowanie zmysłów

9.1 Wskazówki metodyczne dla personelu, które wspierają rozwój fizyczny dzieci, uwzględniające:

1 | rozwój sprawności dzieci w zakresie małej motoryki;

2 | rozwój percepcji zmysłowej dzieci;

3 | rozwój sprawności dzieci w zakresie dużej motoryki

Działania personelu w zakresie:

- dbania o organizację sali oraz przestrzeni na zewnątrz w taki sposób, żeby dzieci miały wiele okazji do ćwiczenia umiejętności ruchowych
- umożliwiania dzieciom codziennego kontaktu z materiałami dotyczącymi zmysłów; czucia, smaku, zapachu, wzroku, słuchu, propriocepcji i równowagi
- zapewnienie dostępu do wody, piasku, masy solnej, naturalnych materiałów o różnorodnej fakturze i zapachu, materiałów dźwiękowych / przestrzeganie zasady bezpieczeństwa /
- dbanie o to, aby natężenie dźwięków lub bodźców wzrokowych nie przytłaczało dzieci
- zapewnianie w ciągu całego dnia różnorodnych aktywności sensorycznych stosownie do potrzeb
- dzielenie się swoimi doświadczeniami i spostrzeżeniami z innymi
- **wspieranie niemowlaków w nauce kontrolowania ruchu ciała i nauce stania, czworakowania i chodzenia;**
- **stwarzanie niemowlakom możliwość samodzielnego badania różnorodnych obiektów, także własnych rąk i nóg oraz twarzy;**
- **stwarzanie niemowlakom możliwości eksplorowania przestrzeni, przez przenoszenie ich w różne miejsca, w których mają nowe wyzwania w dążeniu do interesujących je przedmiotów;**
- bawienie się z dziećmi w zabawy ruchowe, podążanie za tym co robią dzieci (np. turlanie, czworakowanie)
- zachowywanie czujności co do bezpieczeństwa dzieci, ale bez powstrzymywania ich przed podejmowaniem nowych zadań

9.2 Aktywności wspierające rozwój sprawności fizycznej dzieci i angażowanie zmysłów, w tym

Aktywności w zakresie **Dużej Motoryki** ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu:

- zabawy w torze przeszkód
- swobodne zabawy na zewnątrz na nierównej powierzchni
- bieganie
- wspinanie się
- skakanie
- przechodzenie przez przeszkody
- popychanie i ciągnięcie przedmiotów i zabawek

Ćwiczenia **Koordynacji**

Wzrokowo-Ruchowej i Równowagi:

- wspinanie się na drabinę
- chodzenie po śladzie
- rzut piłką – rzucanie, łapanie, turlanie
- rzut woreczkiem do celu – pojemnik, koło hula-hop
- samodzielne jedzenie
- malowanie
- mycie rąk
- sprzątanie zabawek do pudeł

Zabawy wspierające rozwój **Motoryki Małej:**

- zabawa klockami
- wkładanie i wyjmowanie elementów z pojemników;
- papier: chwytanie, darcie, składanie
- malowanie farbami, rękami
- plastelina, masa solna: lepienie, wałkowanie np. placuszek, grzybek, koszyczek z owocami
- przyczepianie i odczepianie
- włączanie przycisków
- mycie rąk

Zabawy angażujące zmysły wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku:

- ścieżki sensoryczne – chodzenie

	ruchowych – stwarzanie dzieciom warunków do podejmowania nowych wyzwań związanych z przemieszczaniem się i uczeniem nowych umiejętności motorycznych w granicach akceptowanego ryzyka. - umożliwienie dzieciom wielokrotnego powtarzania i ćwiczenia konkretnych umiejętności ruchowych - dostarczanie dzieciom okazji do ćwiczenia siły i sprawności ruchowej - stwarzanie dzieciom możliwości ćwiczenia rąk, dłoni i palców poprzez zabawę i manipulację. - umożliwienie dzieciom ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej podczas jedzenia, ubierania się i czynności dnia codziennego	na bosaka po trawie, piasku po różnej fakturze -zabawy wodą, błotem, piaskiem, masą solną -malowanie rękami -słuchanie i wydawanie dźwięków; - próbowanie ziół -wąchanie kwiatów, roślin -testowanie smaków -zabawy z koszykiem skarbów Zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała: -turlanie, huśtanie się -przechodzenie przez tunel -otulanie kocem -masowanie – „Masażyki” -elementy ćwiczeń metody W. Sherborne - elementy ćwiczeń metody M. Bogdanowicz
<u>STANDARD 10</u> Zapewnienie dzieciom warunków do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami kultury i sztuki 10.1 Warunki umożliwiające dzieciom: 1 działania twórcze; 2 dostęp do wytworów kultury	Wskazówki metodyczne sprzyjające rozwojowi twórczej ekspresji dzieci i stwarzające dzieciom możliwości kontaktu z wytworami kultury i sztuki przykłady działań personelu w tym zakresie: - wspieranie dzieci przez informacje zwrotne w czasie aktywności twórczych bez poprawiania ich i oceniania - zapewnienie dzieciom czasu na szukanie kreatywnych rozwiązań w ciągu całego dnia - stwarzania dzieciom możliwości do kreatywnych działań konstrukcyjnych (klocki, pudła, pojemniki) - stwarzanie dzieciom okazji do tańczenia i śpiewania - zapewnienie w ciągu całego dnia dostępu do różnorodnych materiałów plastycznych, takich jak: kartki, kredki, mazaki, plastelina, masa solna, nożyczki (dla najstarszych dzieci), klej	10.2 wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach: - zabawa w orkiestrę – granie na różnych instrumentach wydających dźwięki - zachęcanie dzieci do śpiewania i tańczenia - malowanie wodnymi farbami, w tym też rękami na dużych płaszczyznach - zabawy z ciastem /masą solną, plastelina i innymi miękkimi materiałami; - umożliwianie tworzenia konstrukcji z małych i dużych elementów - wspólne śpiewanie piosenek i tańczenie - powtarzanie wierszyków. 2 wyrażania twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystywania różnorodnych materiałów; -umożliwianie dzieciom wyrażania twórczej ekspresji przez zachęcanie ich do wykorzystywania różnorodnych materiałów, takich jak

	- zapewnienie miejsca, gdzie dzieci mogą swobodnie tworzyć - umożliwienie dzieciom rysowania i malowania na pionowych płaszczyznach co najmniej wielkość A3 na wysokości ich wzroku - zapewnienie, żeby wśród materiałów do zajęć plastycznych dostępnych dla dzieci nie dominowały gotowe szablony (plansze, kolorowanki, karty do wypełniania) - w organizowanych zajęciach plastycznych unikanie sytuacji, kiedy cała grupa dzieci robi to samo - koncentracja na procesie tworzenia, a nie na wyniku - dostarczanie dzieciom możliwości obcowania ze sztuką (rzeźbą malarstwem, rysunkami) o wysokiej jakości artystycznej - zapewnienie, żeby muzyka jakiej słuchają dzieci była wysokiej jakości (zarówno chodzi o jakość odtwarzania jak i repertuar) - zapewnienie dzieciom dostępu do książek z szatą graficzną wysokiej jakości - umożliwienie dzieciom aktywności twórczej na zewnątrz budynku/ w naturze.	woda, piasek, błoto, trawa, liście, zioła, warzywa, owoce. 3 poznawania różnych wytworów kultury - zapoznavanie dzieci z różnymi wytworami kultury, poprzez: - teatrzyki w wykonaniu opiekunów - słuchanie muzyki na żywo (np. gry na instrumencie) - słuchanie muzyki klasycznej - ekspozycję reprodukcji malarstwa - kontakt z książkami o wysokich walorach artystycznych dostosowanych do wieku dzieci Aktywności zabawowe na świeżym powietrzu
<u>STANDARD 11</u> Praca na podstawie planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego	Analiza realizacji Planu OWE odbywa się corocznie poczynając od stycznia 2026 r. Instytucja dokonuje analizy i modyfikuje Plan OWE w sierpniu	- Dokonywanie podsumowania realizacji Planu OWE. - Ewaluacja w obszarze: *pracy personelu *współpracy z rodzicami- informacje zwrotne z ankiet - Analiza i przygotowanie planu pracy na następny rok

Tabela 2		OBSZAR PRACY PERSONELU		
STANDARD 12 Organizacja pracy personelu umożliwiająca podnoszenie kwalifikacji oparta na współpracy, obserwacji i refleksji nad codzienną praktyką	Wskazówki organizacyjne dotyczące organizacji pracy umożliwiające inne czynności poza bezpośrednią pracą z dziećmi	Opis	Liczba godzin w przeliczeniu na 1 m-c	Kiedy
	Udział we wewnętrznych spotkaniach	2 godziny miesięcznie	2	W czasie odpoczynku dzieci
	Udział w szkoleniach wew./zew.	raz na rok ok 10 godzin	1	Poza godzinami pracy z dziećmi
	Przeprowadzenie samooceny swojej pracy wraz z omówieniem ewaluacji	10 godzin raz na rok / lub 5 godzin na pół roku	1	W czasie odpoczynku dzieci
	Komunikowanie się z rodzicami	2 razy w m-c	2	po południu poza pracą z dziećmi do 16:30
	Monitorowanie rozwoju dziecka zgodnie z ustalonym w instytucji systemem	15 minut dziennie	5	W czasie odpoczynku dzieci
12.2 Procedura wdrażania nowego pracownika	Realizacja działań zgodnie z procedurą opracowaną w ZŻiKD .	Dokumentowanie okresu adaptacyjnego pracownika.		
12.3 Nadzór realizacji planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego	Nadzór realizacji planu OWE w ZŻiKD jest wykonywany przez osoby wyznaczone przez Dyrektora ZŻiKD	Organizacja nadzoru obejmuje: -Obserwacje zajęć Opiekuna -Hospitacje -Dokumentacja pracy opiekuna *dziennik zajęć *karty obserwacji *zeszyt uwag *konspekty		
	Nadzór realizowany przez Kierownika	Organizacja nadzoru obejmuje: *spotkanie cotygodniowe z opiekunami w celu omówienie realizacji planu, sukcesów wyzwań i modyfikacji.		

		Kierownik potwierdza podpisem nadzór w Dzienniku Zajęć Żłobka/Klubu *obserwacje zajęć połączone z omówieniem, przekazaniem informacji zwrotnej *prowadzenie dokumentacji przez opiekuna *spotkania okresowe kwartalne z całym personelem w celu omówienia efektów realizacji celów, potrzeb dzieci, kierunki dalszej pracy W/w działania są dokumentowane na przygotowanych drukach.
	Zasady prowadzenia obserwacji zajęć z dziećmi – od 01.01.2026	Obserwacja pracy opiekuna podczas zajęć z dziećmi obejmuje następujące elementy: - uzgodnienie z opiekunem terminu obserwacji - w zapewnienie warunków, aby obserwacja była prowadzona dyskretnie -rejestrowanie faktów i zachowań -notatki własne interpretacje wyjaśnienie opiekunowi celu obserwacji.
	Informacja zwrotna dla opiekuna Od 01.01.2026	Informację zwrotną przekazać 2 dni po obserwacji zajęć. Aspekty spotkania Kierownika z opiekunem -miejsce spotkania -cel obserwacji -pozytywne informacje /konkretne przykłady -obszary wymagające rozwoju -refleksja i interpretacja opiekuna -wspólne uzgodnienia dotyczące warsztatu pracy, zanotowanie ustalonego planu -podziękowanie opiekunowi za otwartość i gotowość do rozwoju -wyrażenie wsparcia i gotowości do dalszej współpracy
	Samoocena od 01.01.2026	Do samoceny wykorzystuje się formularze samooceny zamieszczone w obszarze pracy z dziećmi m-c: Sierpień 2026
12.4 W instytucji opieki jest opracowany system organizacji i realizacji szkoleń wewnętrznych lub zewnętrznych realizowany w wymiarze min. 10 godzin zegarowych rocznie	System szkoleń umożliwiający doskonalenia zawodowe pracowników – rozwój kompetencji zawodowych, podnoszenie jakości opieki i edukacji	Opracowany Roczny plan doskonalenia zawodowego w ZZiKD obejmuje: -diagnozę potrzeb szkoleniowych -opracowanie planu doskonalenia -realizacja planu -ewaluacje i dokumentowanie

12.5 W instytucji opieki jest opracowany system wewnętrznej komunikacji zawierający: 1.Zasady etyki w relacjach personel-personel 2.ustalona droga rozwiązywania konfliktów między personelem	System komunikacji wewnętrznej powinien obejmować trzy kluczowe obszary. I -Pierwszy to zasady etyczne w relacjach między pracownikami – określające wartości i normy obowiązujące w codziennych kontaktach zawodowych. II-Drugi obszar dotyczy sposobu rozwiązywania sytuacji trudnych i konfliktowych, wskazując ścieżkę postępowania i osoby wspierające w takich sytuacjach.	Dobrze zorganizowana komunikacja wewnętrzna sprawia, że personel czuje się bezpiecznie i pewnie w swoich rolach zawodowych, może otwarcie dzielić się obserwacjami i wątpliwościami, a także otrzymuje potrzebne wsparcie w codziennej pracy. Przekłada się to bezpośrednio na atmosferę w placówce i jakość opieki nad dziećmi W ZZiKD obowiązuje KODEKS ETYCZNY Z w/w dokumentem wszyscy pracownicy są zapoznani i zobowiązani do przestrzegania potwierdzając to podpisem.
3.sposób wzajemnej wymiany informacji na temat pracy	III-Trzeci obszar obejmuje praktyczne rozwiązania dotyczące wymiany informacji o bieżącej pracy	- regularne spotkania całego zespołu (cotygodniowe), będące okazją do omówienia bieżących spraw, zaplanowania działań, wymiany informacji o dzieciach - tablica informacyjna w pokoju socjalnym dla personelu, gdzie umieszczane są ważne informacje - dziennik zajęć żłobka/ klubu, w którym odnotowywane są ważne wydarzenia - wykorzystanie narzędzi komunikacji elektronicznej (e-mail) do szybkiej wymiany informacji, dzielenia się pomysłami, materiałami - organizowanie nieformalnych spotkań integracyjnych dla pracowników, wzmacniających wzajemne relacje i poczucie zespołowości - jasne zasady komunikowania się w sytuacjach konfliktowych
<u>STANDARD 13</u> Dbłość personelu o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci 13.1Personel podpisał zobowiązanie do respektowania kodeksu etycznego	Fundament bezpieczeństwa dzieci w instytucji opieki tworzy odpowiednia POSTAWA i ZACHOWANIE PERSONELU. W kształtowaniu pożądanych standardów w ZZiKD opracowany jest	ZASADY ETYCZNE-OGÓLNE 1. ETYCZNE OBOWIĄZKI PERSONELU WOBEC DZIECI 2. ETYCZNE ZASADY KONTAKTU Z RODZICAMI 3. STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

KODEKS ETYCZNY, czyli zbiór zasad i wartości, jakimi powinni kierować się wszyscy pracownicy w relacjach z dziećmi, rodzicami i między sobą.

Kodeks m.in.:

- podkreśla prymat dobra dziecka, jego podmiotowość i prawo do szacunku;
- wskazuje na obowiązek ochrony dzieci i reagowania na wszelkie niepokojące sygnały;
- definiuje zachowania niedopuszczalne (np. stosowanie kar cielesnych, poniżanie, dyskryminacja)
- określa granice stosownych relacji z dziećmi i ich rodzicami oraz innymi członkami personelu;
- reguluje kwestie ochrony prywatności i ochrony wizerunku dziecka;
- wprowadza zasady ochrony danych osobowych i ich poufności.

Kodeks jest nie tylko sformułowany, ale przede wszystkim konsekwentnie wdrażany.

Każdy pracownik zapoznaje się z nim szczegółowo i potwierdza to własnoręcznym podpisem.

Treści Kodeksu są cyklicznie przypominane na wewnętrznych zebraniach.

Kodeks postępowania etycznego i ochrony dzieci przed krzywdzeniem, określa wytyczne dotyczące właściwego zachowania

	i określa wspólną podstawę do rozwiązywania głównych dylematów etycznych, które spotyka się we wczesnej opiece nad dzieckiem i edukacji. Deklaracja spełniania zasad kodeksu jest osobistym uznaniem gotowości do przyjęcia określonych wartości i zobowiązań moralnych w opiece i edukacji małych dzieci. Kodeks dotyczy codziennej praktyki osób pracujących z dziećmi w wieku od urodzenia do 3 roku życia i ich rodzinami, a więc opiekunów i specjalistów pracujących bezpośrednio z dziećmi i ich rodzinami. Zasady Kodeksu obejmują również osoby, które nie pracują z dziećmi, w tym administratorów, pracowników biurowych oraz inne osoby zatrudnione w instytucji opieki.	
13.2 Personel jest zapoznany z: 1/procedurą przyjmowania i wydawania dzieci 2/ochrony danych osobowych i wizerunku dzieci, 3/zapobiegania wypadkom i postępowania w sytuacji wypadku 4/zasad postępowania w przypadku choroby dziecka	W instytucji opieki jest dokument podpisany przez wszystkie osoby z personelu potwierdzający ich znajomość procedur, w szczególności dotyczących: 1 przyjmowania i wydawania dzieci oraz zasad obecności osób trzecich na terenie instytucji opieki; 2 ochrony danych osobowych i wizerunku dzieci; 3 zapobiegania wypadkom i postępowania w sytuacji wypadku; 4 zasad postępowania	Procedura przyjmowania i wydawania dzieci Procedura wejścia osób z zewnątrz Procedura ochrony danych i wizerunku dzieci Procedura zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom podczas pobytu -Zapobiegania wypadkom i postępowania w razie wypadku -HARMONOGRAM KONTROLI STANU TECHNICZNEGO POMIESZCZEŃ I SPRZĘTU- CODZIENNIE -HARMONOGRAM KONTROLI STANU SPRZĘTU I ZABAWEK/POMOCY DYDAKTYCZNYCH –CODZIENNIE -HARMONOGRAM KONTROLI TEMP. POMIESZCZEŃ -HARMONOGRAM KONTROLI WIETRZENIA POMIESZCZEŃ -HARMONOGRAM MYCIA ZABAWEK/POMOCY DYDAKTYCZNYCH -HARMONOGRAM MYCIA POWIERZCHNI -REGULAMIN BEZPIECZNEGO KORZYSTANIA Z PLACU ZABAW

	w przypadku choroby dziecka.	-PROCEDURA SPRAWDZANIA LICZBY DZIECI PRZED WYJŚCIEM I PRZYJŚCIEM Z PLACU ZABAW -ZASADY ASEKURACJI DZIECI PODCZAS ĆWICZEŃ, WSPINANIA SIĘ -ZASADY DOKUMENTOWANIA I ZGŁASZANIA WYPADKÓW -WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH I KONTAKTOWYCH Procedura sprawdzania liczby dzieci przed wyjściem i przyjściem z placu zabaw Procedura wyjścia dzieci na plac zabaw Regulamin bezpiecznego korzystania z placu zabaw Procedura postępowania w przypadku wystąpienia objawów chorobowych
13.3 W instytucji opieki są powszechnie dostępne informacje o sposobach zgłaszania przemocy i innych zachowań niepożądanych.	W ZŻiKD opracowane są procedury zgłaszania takich przypadków, znane zarówno personelowi, jak i rodzicom. Obejmuje: - czytelną informację o tym, jak i do kogo można zgłaszać niepokojące sygnały -zapewnienie różnych kanałów * zgłoszenia np. osobiście, mailowo, poprzez formularz internetowy - gwarancję poufności i ochrony danych zgłaszającego - informację o tym, jak będzie przebiegać procedura wyjaśniająca po otrzymaniu zgłoszenia - kontakty do instytucji zewnętrznych (np. policji, pomocy społecznej) do których także można kierować zgłoszenia. Te informacje są dostępne np. w formie plakatów umieszczonych w instytucji, ulotek przekazywanych rodzicom, informacji na stronie internetowej instytucji.	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH Dostępne są w formie papierowej i na stronie internetowej żłobka

13.4 W instytucji opieki tworzony jest i konsultowany z rodzicami indywidualny program pobytu dzieci o specjalnych potrzebach uwzględniający ich możliwości.	Zgodnie z § 3. Ust. 1. Rozporządzenia instytucje opieki „kierują się potrzebami wszystkich dzieci, a w szczególności biorą pod uwagę potrzeby dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym, pochodzących z rodzin należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, dzieci z rodzin zróżnicowanych językowo i kulturowo, dzieci z rodzin migrantów, dzieci wymagających szczególnej opieki.” Specjalne potrzeby mogą dotyczyć każdej sfery rozwoju dziecka np. motorycznej, specjalnej diety, różnic we wrażliwości sensorycznej, potrzeby dodatkowego odpoczynku, rodzaju kontaktu z otoczeniem, samoregulacji czy uwagi.	Podstawą do opracowania planu są informacje od rodziców przy zapisie dziecka do placówki: - formularz, ankieta - dokumentacja od specjalistów przekazana przez rodziców Plan wsparcia uwzględniać musi następujące aspekty: - zasoby oraz możliwości organizacyjne i kadrowe instytucji oraz możliwość modyfikacji wprowadzenia modyfikacji do układu przestrzeni lub rozkładu dnia - ustalenia wspólnego z rodzicami jaki zakres działań MOŻE OFEROWAĆ INSTYTUCJA i jaki jest udział rodziców. Działania zostaną spisane a ich realizacja monitorowana. Realizację w/w działań wspierających indywidualnie dziecko należy ewaluować wspólnie z rodzicami w ustalonych terminach. Plan indywidualnego wsparcia dla dziecka o szczególnych potrzebach jest opracowany w postaci tabelki, która uwzględnia: - Potrzebę dziecka - Sposób jej zaspakajania - Osoba odpowiedzialna - Notatki z monitorowań Tabelka załącznik do standardów
13.5 W planie dnia jest codzienne wychodzenie z dziećmi na zewnątrz. W wyjątkowych sytuacjach związanych z wysokim poziomem smogu lub nieogodnymi warunkami atmosferycznymi dzieciom proponuje się inne aktywności	Jest regularne wychodzenie z dziećmi na zewnątrz, na świeże powietrze. Zalecenia w tym zakresie powinny obejmować: - zaplanowanie co najmniej jednego wyjścia na zewnątrz każdego dnia-podział na grupy - niezależnie od pory roku (z uwzględnieniem ubioru adekwatnego do warunków atmosferycznych) - w miesiącach letnich wydłużenie czasu pobytu na dworze, z uwzględnieniem przerw podczas największego upału	Procedura korzystania z Placu Zabaw- REGULAMIN PLACU ZABAW

	- rezygnacja z wyjścia jedynie w ekstremalnych warunkach (np. burza, ulewa, ekstremalna temperatura, bardzo zła jakość powietrza) - zapewnienie bezpiecznej i atrakcyjnej przestrzeni do zabaw na zewnątrz - ogrodzonego, wyposażonego w sprzęt zabawowy i roślinność placu zabaw, - uwzględnienie w planie zarówno swobodnych zabaw ruchowych, jak i organizowanych zabaw (gier sportowych, zabaw z elementami edukacyjnymi) - zadbanie o odpowiednie nawodnienie dzieci - zapewnienie dzieciom stałego dostępu do wody pitnej - niewykluczanie najmłodszych dzieci -możliwość korzystania z tarasu. Z powyższych powodów instytucja opieki powinna stworzyć optymalne warunki do realizacji tego zadania, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa.	
<u>STANDARD 14</u> Aranżowanie przestrzeni w sposób estetyczny i spójny z planem opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym 14.1Przestrzeń w instytucji opieki jest zorganizowana w sposób umożliwiający wydzielenie co najmniej trzech spośród poniższych stref zainteresowań dla	Można oddzielić strefy przy pomocy niskich mebli (do wys. 80–100 cm, tak żeby personel mógł nadzorować to jak bawią się dzieci). Strefy nie są ustawione pod ścianami, dzielą przestrzeń sali na wyraźne części.	Dzieci mają możliwość swobodnego poruszania i przemieszczania między wydzielonymi strefami. 1 strefa wspólnego czytania; 2 strefa zabaw konstrukcyjnych; 3 strefa zabaw ruchowych; 4 strefa zabaw plastycznych; 5 strefa zabaw z wodą i piaskiem; 6 strefa zabaw tematycznych; 7 strefa zabaw muzycznych Wyposażenie w strefach jest zmieniane regularnie (co 1–2 tygodnie, tak, żeby dzieci mogły powtarzać ulubione zabawy, aby nie

dzieci: 1 strefa wspólnego czytania 2 strefa zabaw konstrukcyjnych 3 strefa zabaw ruchowych 4 strefa zabaw plastycznych 5 strefa zabaw z wodą i piaskiem 6 strefa zabaw tematycznych 7 strefa zabaw muzycznych		znudziły się nimi).
14.2 W instytucji opieki przestrzeń zorganizowana jest w sposób wpierający autonomię dziecka	W szczególności: 1/pojemniki z materiałami i zabawkami są oznakowane w sposób zrozumiały dla dzieci. 2/materiały i zabawki są usytuowane na wysokości dostępnej dla dzieci, 3/każde dziecko ma miejsce do przechowywania swoich rzeczy oznaczone w sposób widoczny i zrozumiały dla dziecka Sposób rozmieszczenia pomocy i sprzętów jest dostosowany dla dzieci Ściana/tablica z pracami dzieci, zdjęcia ich zabaw lub półka na przedmioty które są eksponowane umiejscowione były tak, żeby dzieci mogły widzieć swoje prace czy zdjęcia i pokazywać je rodzicom.	Zasada, że każde dziecko ma swoją własną przestrzeń jest istotna z powodów organizacyjnych i higienicznych, ale też staje się dla dzieci ważna w miarę rozwoju poczucia tożsamości i kształtowania świadomości siebie. Dzieci potrzebują mieć miejsce do odkładania własnych rzeczy, do których mają stosunek emocjonalny- szafka w szatni, leżaczek
14.3 W pomieszczeniach, w których przebywają dzieci, zawsze dostępna jest dla nich woda do picia w każdym momencie w ciągu dnia.	Woda musi być podstawowym napojem dostępnym bez ograniczeń.	Pozostawienie wody w zasięgu dzieci na stoliku wraz z kubeczkami w celu rozwijania poczucie sprawstwa i samodzielności w spełnianiu własnych podstawowych potrzeb.
14.4 W pomieszczeniach dla dzieci nie używa się muzyki lub radia jako stałego tła akustycznego.	Wymaganie dotyczy utrzymania higieny i nie nadmiernego stymulowania dzieci bodźcami dźwiękowymi. Ilość bodźców dźwiękowych	Muzyka z głośników wykorzystywana jest podczas zabaw ruchowych ze śpiewem i do zabaw wyciszających, relaksacyjnych.

	docierająca do uszu dziecka jest ogromna, a dzieci małe nie umieją jeszcze filtrować dźwięków ważnych od nieistotnych. Tło płynące z głośników w naturalny sposób podnosi poziom hałasu, ponieważ wszyscy mówią głośniej. Słuchanie muzyki musi być intencjonalne i powinna - towarzyszyć temu uwaga.	
14.5 Wśród materiałów dostępnych dla dzieci w pomieszczeniach i na zewnątrz znajdują się naturalne materiały i przedmioty codziennego użytku	Dążenie do tego, aby w instytucji przeważały materiały naturalne to nie tylko wymóg estetyczny, ale też ekologiczny i zdrowotny. (drewnianych kłoców, krążki, labirynty, kącik tematyczne, układanki).	
15.1 Adaptacja dzieci odbywająca się w sposób dostosowany do ich indywidualnych potrzeb	1.Zapoznanie rodziców/opiekunów prawnych z Regulaminem porządkowym 2.Poinformowanie rodziców w jaki sposób mogą przygotować dziecko do uczęszczania do żłobka/klubu 3.Zebranie informacji na temat przyzwyczajień i potrzeb dziecka	Procedura adaptacji dziecka w ZŻiKD.

TABELA 2

OBSZAR WSPÓŁPRACY PERSONELU Z RODZICAMI

STANDARD 16

Współpraca personelu i rodziców oparta na wzajemnym szacunku i otwartości w celu kształtowania spójnego środowiska rozwoju dzieci

16.1 Instytucja opieki ma określony system informowania rodziców o realizacji planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego za pomocą przynajmniej jednego kanału informacji

Szczegółowe wymagania w obszarze współpracy z rodzicami są zawarte w obowiązującym w ZŻiKD Regulamin porządkowy

Dokument ten rodzice otrzymują do zapoznania się np. przy zapisie dziecka do instytucji, omawiany jest także na pierwszym zebraniu organizacyjnym i jest dostępny online.

Realizacja planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego:

- 1) Rodzice są informowani o realizacji Planu OWE za pomocą następujących kanałów:
 - codzienne rozmowy przy odbiorze dziecka;
 - komunikaty na tablicy informacyjnej;
 - aktualizacje na stronie internetowej instytucji opieki;
- 2| Informacje przekazywane są regularnie, w formie przystępnej i zrozumiałej dla rodziców.
- 3| Realizacja aktualnych zabaw i ich harmonogram jest dostępny dla rodziców/opiekunów prawnych w formie papierowej **-wydrukowany i wywieszony na tablicy informacyjnej oddziału żłobka/klubu**

16.2 Personel organizuje spotkania grupowe z rodzicami minimum raz do roku

Wskazówki dotyczące organizacji grupowych spotkań z rodzicami:

- 1| Instytucja opieki organizuje grupowe spotkania z rodzicami wszystkich dzieci co najmniej raz w roku.
- 2| Dodatkowe spotkania grupowe organizowane są w miarę potrzeb, również na wniosek rodziców.
- 3| Spotkania służą omówieniu spraw dotyczących całej grupy, prezentacji planów i osiągnięć instytucji opieki, podnoszenia kompetencji rodzicielskich rodziców itp.

W ZŻiKD organizowany są:

- *Zebranie z rodzicami dzieci nowoprzyjętymi.**
- *Dzień otwarty**
- *Spotkania indywidualne 2 razy w m-cu**

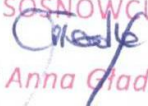
16.3 Rodzice są informowani o planowanych spotkaniach (indywidualnych i grupowych) z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem	Wskazówki dotyczące informowania rodziców o planowanych spotkaniach: 1 Zasady informowania rodziców o planowanych spotkaniach oraz zasady umawiania się na wspólne spotkania personelu z rodzicami dziecka. 2 Rodzice są informowani o planowanych spotkaniach. 3 Informacja przekazywana jest pisemnie wywieszona w instytucji opieki na tablicy ogłoszeń. 4 W informacji zawarty jest termin, godzina, miejsce oraz cel spotkania	W ZZiKD jest opracowany harmonogram spotkań z rodzicami dzieci uczęszczających.
16.4 Określony jest sposób umożliwiający rodzicom składanie wniosków, uwag lub skarg Sprawnie działający system składania wniosków, uwag lub skarg to nie tylko sposób na rozwiązywanie ewentualnych problemów, ale przede wszystkim wyraz otwartości instytucji na głos rodziców, gotowości do ciągłego doskonalenia swojej pracy.	Rodzice mają możliwość wyrażenia swojej opinii, obaw czy zastrzeżeń w atmosferze zaufania i szacunku. Służy temu jasno określony system składania wniosków, uwag lub skarg, zakładający np.: -wyznaczenie przez instytucję opieki osoby/ osób odpowiedzialnych za przyjmowanie i rozpatrywanie zgłoszonych wniosków, uwag lub skarg (np. dyrektor, wyznaczony pracownik); -określono formy składania skarg (ustnie, pisemnie, mailowo) i sposobu ich rejestracji; -zdefiniowano etapów procedury potwierdzenie przyjęcia uwagi /wniosku/skargi, zbadanie sprawy,	Procedura Skarg i wniosków.

	udzielenie odpowiedzi, ewentualne działania naprawcze; -wskazano terminy na rozpatrzenie zgłoszenia i udzielenie odpowiedzi; -zapewniono o poufności i anonimowości, jeśli rodzic sobie tego życzy; -informacja zwrotna do rodziców o wnioskach i działaniach podjętych w wyniku zgłoszenia.	
16.5 Co najmniej raz w roku jest dokonywane badanie satysfakcji rodziców dotyczące panującej atmosfery i relacji rodziców z personelem instytucji opieki	Prowadzone badanie satysfakcji rodziców to bezcenne narzędzie ewaluacji pracy instytucji opieki. Pozwala ono poznać perspektywę rodziców, zidentyfikować mocne strony i obszary wymagające poprawy. Technik badania satysfakcji jest wiele tj.: ankiety, wywiady, indywidualne rozmowy.	Prowadzona jest ankieta anonimowa dla rodziców/opiekunów prawnych zawierająca pytania dotyczące różnych aspektów funkcjonowania instytucji, takich jak np.: -jakość opieki i wsparcia rozwoju dzieci; -uwagi do realizacji Planu OWE; -kompetencje, zaangażowanie i podejście personelu; -komunikacja z rodzicami, dostępność informacji; -organizacja pracy instytucji, godziny otwarcia, wyposażenie; -czystość, estetyka pomieszczeń; -jakość wyżywienia; - ogólne zadowolenie z usług instytucji. Ankieta zawierała zarówno pytania zamknięte (ocena na skali), jak i otwarte, dające możliwość swobodnego wyrażenia opinii, podzielenia się pomysłami. W/w technika badawcza prowadzona jest zgodnie z Zarządzeniem wew. Dyrektora ZŻiKD
16.6 Wyniki badania satysfakcji rodziców są uwzględniane w modyfikacji pracy instytucji	Wyniki ankiety są analizowane przez Dyrektora, Kadrę Kierowniczą i personel, a wnioski udostępnione rodzicom. Ewentualne zmiany wynikające z ankiet wdraża się do bieżącej organizacji pracy.	Analiza ankiet jest udostępniana dla rodziców/opiekunów prawnych na tablicy ogłoszeń instytucji opieki.

16.7 Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny podlega konsultacjom z rodzicami dzieci, a w przypadku, gdy w żłobku lub klubie dziecięcym została utworzona rada rodziców z tą radą	Konsultacje Planu OWE odbywają się w formie poprzez: -udostępnianie rodzicom wersji papierowej Planu OWE i z możliwością wnoszenia uwag oraz propozycją zmian; -organizacji spotkań dla chętnych rodziców w celu przedyskutowania realizowanego Planu OWE; -zadania pytania o realizację Planu OWE w ankiecie badającej satysfakcję rodziców.	Niezależnie od metod konsultacji rodzice informowani są o wynikach i rozstrzygnięciach oraz zaznajomieni są z nowym Planem OWE.
<u>STANDARD 17</u> Tworzenie warunków umożliwiających rodzicom włączanie się w życie instytucji opieki 17.1 W instytucji opieki jest spisana lista spraw, w których decyzje są konsultowane z rodzicami lub radą rodziców, oraz spraw, w których decyzje są podejmowane wspólnie z rodzicami.	W instytucji opieki jest spisana lista spraw, w których decyzje są konsultowane z rodzicami lub radą rodziców, oraz spraw, w których decyzje są podejmowane wspólnie z rodzicami	<u>Lista spraw:</u> 1. Decyzje dotyczące codziennego funkcjonowania grupy harmonogram dnia 2. Jadłospis 3. Aktualizacja Planu OWE 4. Obchodzenie świąt i uroczystości 5. Godziny otwarcia instytucji 6. Zmiany w opłatach 7. Decyzje dotyczące indywidualnego dziecka (np. dieta, udział w zajęciach, specjalne potrzeby) 8. Wprowadzenie dodatkowych zajęć <u>Zagadnienia w/w są:</u> Konsultowane z rodzicami, decyzje podejmuje instytucja- pkt 5,8 Decyzja wspólnie podejmowana- pkt 3,4,7 Decyzje podejmowana przez instytucję- rodzice informowani –pkt 1,2,6
17.2 Są określone co najmniej trzy formy uczestnictwa rodziców w życiu instytucji opieki.	Formy uczestnictwa rodziców są znane. Poniżej przykładowe formy uczestnictwa rodziców: -udział w zajęciach otwartych, obserwacja dzieci podczas zabawy; -włączenie się w prace na rzecz Instytucji np. szycie kostiumów, pielęgnacja	Procedura zajęć otwartych Procedura indywidualnych spotkań Opiekuna z Rodzicami /Opiekunami dziecka.

	ogrodu -prowadzenie przez rodziców zajęć prezentujących ich pasje, zawody (np. muzyczne, plastyczne, sportowe); – udział rodziców w podejmowaniu decyzji dotyczących ważnych spraw instytucji (bezpośredni np. za pomocą ankiety lub pośredni, – organizacja nieformalnych spotkań integracyjnych dla rodziców i dzieci.	
17.4 Rodzice mają miejsce, w którym mogą zostawiać informacje dla innych rodziców	Dla rodziców ustalone jest miejsce, w którym mogą zostawiać dla siebie nawzajem informacje- Tablica ogłoszeń w instytucji.	
17.5 Są określone zasady przebywania rodziców na terenie instytucji opieki, obejmujące zasady poruszania się rodziców w pomieszczeniach i na zewnątrz.	W dokumencie dotyczącym współpracy z rodzicami określone są zasady regulujące poruszanie się rodziców po instytucji.	PROCEDURA DOTYCZĄCA ZASAD PRZEBYWANIA RODZICÓW/ OPIEKUNÓW PRAWNYCH PODCZAS POBYTU DZIECI W ZESPOLE ŻŁOBKA I KLUBACH DZIECIĘCYCH
<u>STANDARD 18</u> Tworzenie warunków umożliwiających rodzicom podnoszenie kompetencji rodzicielskich 18.1 Instytucja opieki udostępnia rodzicom materiały edukacyjne w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ochrony ich przed przemocą i wykorzystywaniem	Tematyka materiałów udostępnianych może wynikać z analizy potrzeb rodziców (pytanie na ten temat może znaleźć się w corocznej ankiecie dla rodziców omówionej w Standardzie nr 16)	ZŻIKD aktywnie włącza się w te działania poprzez: -udostępnianie rodzicom materiałów edukacyjnych (ulotek, broszur, filmów) na temat wychowania bez przemocy, konsekwencji stosowania kar fizycznych itp.; -organizowanie warsztatów i spotkań ze specjalistami na ten temat; -modelowanie pozytywnych metod wychowawczych w codziennej pracy z dziećmi -reagowanie, gdy pojawiają się sygnały przemocy wobec dziecka – uruchamianie procedur interwencyjnych. Prewencja przemocy wobec małych dzieci to także edukacja i podnoszenie świadomości rodziców na temat pozytywnych metod wychowawczych.

18.2 Instytucja opieki udostępnia rodzicom materiały informacyjne dotyczące standardów ochrony małoletnich	Standardy ochrony małoletnich są opracowane przez ZŻiKD na podstawie materiałów z Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.	Standardy ochrony małoletnich są dostępne w instytucji opieki na tablicy i na stronie żłobka. Rodzic/opiekun prawny potwierdza własnoręcznym podpisem zapoznanie się w/w dokumentem.
--	---	---

DZIECIOM SIŁĘ
 DYREKTOR
 Zespołu Żłobka i Klubów Dziecięcych
 W SOSNOWCU

 mgr Anna Gładka